

גיליון צ"ג
פר' במדבר – שבועות
תשפ"א

דרך מצוותיך

שו"ת בהלכה מרבינו

אמירת תהלים בשבועות

שאלה: האם ראוי לומר תהילים בשבועות מחמת יא"צ של דוד המלך ע"ה.
תשובה: כרצונך.

***

עיקר סעודת היום קודם חצות

שאלה: מנהג העולם בשבועות שאחרי התפילה בנץ, עושים קידוש עם מזונות, והולכים לישן, ואחרי כמה שעות עושים סעודה בנט"י עם פת ובשר ודגים, ובדרך כלל סעודה זו החשובה היא אחר חצות, האם שפיר למיעבד הכי, או ששמא עיקר הסעודה צריך להיות קודם חצות.

(דולה ומשקה)

תשובה: נכון שיש לאכול לפני חצות.

דרך פיקודיך

פנינים על פרשת שבוע

מנורת המאור - שהיא מאירה גם כשהיא מכוסה

וְלִקְוֹזוּ בַּגֶּד תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אֶת מִנְרַת הַבַּיִת אֹר (ד' ט')
בדרך כלל נקרא "מנורה" או מנורת זהב ומדוע כאן נקרא מנורת המאור.

וי"ל שיש סוברים (עי' שו"ת הרשב"א סימן ש"ט וברמב"ן שבת כ"ב:) שיש איסור לכבות את המנורה אפילו ביום, אבל אם כבתה מאליה אין מוכרחים להדליק, לאותם דעות ולכן כשלקחו בגד תכלת לכסות את המנורה, כיסו אותה בעודה דלוקה, כשהיא מאירה. (ואולי היו כופין איזה כלי על האש כדי שלא ישרוף הבגד), וזהו 'מנורת המאור', שהיא מאירה גם כשמכסים אותה. (שבענו מטובך)

ימי השבעה למ"ה הרוגי מירון - במחיצת רבינו

למעלה משבוע ימים חלף מאז הזדעזע העולם כולו והעולם היהודי בפרט, ועדיין הזעזוע והתדהמה שרויים אצל כולם. מספר בלתי נתפס של הרוגים, מ"ה נשמות טהורות שנספו בעת הילולת התנא הקדוש רשב"י בהר מירון, בכל חלקי הציבור החרדי הכה השכול, ובקודש פנימה במחיצת רבינו, הורגש היטב האסון במשך השבוע שחלף. שאלות קשות בדיני נפשות שהתעוררו, הוראות מרבינו לעשות לע"נ הנספים, דברי חיזוק ונחמה, רבים מהניצולים שנכנסו להתברך ולהתייעץ, כאשר רבים מהצעירים מתלוננים על טראומה שלא עוזבת אותם מרגע האסון, נדודי שינה וקשיים נוספים, נביא חלק מהדברים.

רבן של ישראל שליט"א כתב מכתב תנחומים למשפחת קאהן שליט"א על פטירת בנם הבחור החשוב יוסף יצחק אייזיק ז"ל באסון הכבד בלג בעומר במירון בו נכתב: אין אנו יודעים חשבונות שמיים, הכל נגזר כבר בראש השנה, וכנראה המנוח ז"ל הגיע לידי תיקונו, ולכתחילה נקצבו לו השנים הללו, וודאי זה כפרה גדולה לכלל ישראל וזכותם המשפחה שעל ידם נתכפרו ישראל המקום ינחם אותכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.

בהוראת רבינו, יזם ר"ע ב"ב הרב אברהם רובינשטיין מבצע ענק לרבות ילדי העיר, 45 סיומי ש"ס משניות לע"נ הנספים באסון מירון. המשניות יילמדו ע"י רבבות ילדי תכנית "בני היכלא" של מחלקת "קהילות וצעירים" העירונית, שבהנהלת הרב יצחק פריימן, התכנית באמצעות מערכת ממוחשבת שתתאים עבור כל ילד פרק משניות תואם.

במשדר מיוחד שנערך ע"י הידברות ועוד ארגוני הקירוב, הובא שו"ת מיוחד מרבינו בו נשאל רבינו ע"י נכדו חביבו הרה"ג ר' יעקב ישראל קנייבסקי בשליחות הארגונים: בהידברות ועוד הרבה ארגוני קירוב רוצים עכשיו לדבר עם הציבור הכללי בעם ישראל, לדבר איתם על האסון הגדול שקרה במירון, שנפטר כ"כ הרבה אנשים, ורוצים לחזק אותם, אז הם שואלים מה עונים לאנשים ששואלים למה הקב"ה הביא כזה אסון, מה המטרה שהקב"ה רוצה בזה, השיב רבינו: לא לומדים תורה, הנכד: הם שואלים הם פונים לאנשים פשוטים אנשים רגילים שמבקשים לקבל ע"ע משהו לע"נ ולהסיר חרון אף, איזה דבר סבא ממליץ שאנשים יקבלו ע"ע בגלל האסון הגדול הזה, השיב רבינו: צדקה, הנכד: ויש עוד איזה משהו שכדאי לעשות, רבינו: שלום, הנכד: לעשות שלום בין אחד לשני, השיב רבינו שכן. האם יש חטא מיוחד שהדור נכשלו בו שבגלל זה יש כאלה אסונות? השיב רבינו: לשון הרע.

שאל רב מרכז ב"ב הגאון ר' יהודה אריה דינר בשאלה שהתעוררה לחברת הצלה בעקבות האסון, במקרה שיש לפנייהם כמה מטופלים ויכולים לטפל רק חלק מתוכם [כמו שהיה במירון], אחד מהצלה שאל מי כהן [וכפי שנכתב משנה בסוף הוריות שצריך להציל הכהן קודם], ואם אף אחד לא יגיב יטפל במי שרוצה, השאלה אם אחד הנפגעים מותר לו לשקר ולומר אני כהן כדי שיטפלו, דהרי קיי"ל דמותר לשקר מפני דרכי שלום, וכאן זה פיקו"נ, והשיב רבינו שמותר לו לשקר.

ע"ד רבן של ישראל שליט"א ומרבן ראש הישיבה שליט"א נערך עצרת תפילה חיזוק והתעוררות מרכזית בכל מוסדות החינוך בהשתתפות אלפי ילדי ובנות ישראל בראשות גדולי תורה.

רבינו נשאל על ידי אלו החוששים שבמהלך מנוסתם גרמו רח"ל להריגתם של חבריהם בשוגג, ואין להם מנוחה מכך ל"ע. רבינו עודד כל אחד ואחד מהם שאין האסון באשמתם, ובירכם שיתגברו על כך.

שאלה נוספת נשאל רבינו מאב לשני בנים שהיו במירון בליל ל"ג בעומר, ואחד מהם שכב בין הפצועים וההרוגים וניצל בנס. כמובן שהבחור בירך הגומל בציבור, אך אביו חפץ לערוך קידושא רבה בבית הכנסת בשבת להודות ולהלל להשי"ת על החסד. אך אמו של הנער חוששת מעין הרע ומעדיפה שלא לערוך סעודת הודיה המונית. עם מי הצדק? והשיב רבינו: כי אין לחשוש מעין הרע בזה, ובאם רוצים יכולים לערוך את הקידוש בבית הכנסת, אמנם אין מחויבים.

עוד נשאל רבינו ע"י כונן בחברת הצלה שבדרך להציל שם באסון דרך על תפילין, רבינו חשב רגע והשיב בצער, שצריך לצום למרות שהיה באונס גמור, והיה בלי כוונה, כי מ"מ התפילין נתבזו על ידו.

רבינו התבטא על מ"ה הנספים, בפני מקורבו הרב סנדר פרייזלר שליט"א שאדרבא זכות להם שנפטרו שם סמוך לציון התנא האלוקי רשב"י, ככל שנספים במקום גדול יותר ובדרך מצוה זכות גדולה היא לנפטר, שכיפר על ישראל וקידש השם.

דרך חוקיק

פלפול וליבון בדברי רבינו

נכתב ע"י הגאון ר' ישכר ברוך גולדנטל מרביני המערכת

חילוק ספירת הימים לשבועות בספיה"ע – במשנת מו"ר מש"ה רבן של ישראל שליט"א

שאלוני בשם כמה מגאוני הזמן שליט"א, אמאי בספיה"ע, הימים אנו סופרים בתחילת היום, משום תמימות, ובשבועות סופרין בסוף שנשלם השבוע, וראיתי שכן הובא בסידור ממרן מו"ר רש"י רבינו שה"ת שליט"א, [שיח שפתותינו] על ספיה"ע וז"ל: נשאלתי למה בספירת הימים סופרין בתחילת היום, היום יום א' משום תמימות, ובשבועות סופרין בסוף השבוע, והו"ל לספור בתחילת השבוע היום יום אחד בשבוע הראשון, וכמו"כ ביום הח' הו"ל לספור היום שמונה ימים, שהם שבוע אחד, ויום ראשון שבשבוע השני, ונראה שהטעם דבימים כתי', "תספרו חמישים יום", הספירה בתחילה, ובשבועות כתי' שבעה שבועות תספר לך, הספירה בסוף, כשתגיע השבוע תספור שנשלמה שבוע, עכ"ל.

ובאמת דמו"ר מרן שליט"א דייק כן בלשון הפס', וי"ל דביום מתחילתו שייך שהתחיל היום, אך בשבוע עד שלא התחיל יום השביעי, אין כאן שבוע, כי שבוע, מורכב מז' ימים, וא"כ בסוף הספירה שמתחיל יום הז' דשבוע הז' סופרים מתחילתו כמו בתחילת כל יום, ובכללות ד"ז,

שמעתי, בעומק והרחבה, ממור"ר הגאון הגדול והמופלא ר"מ שפירא זללה"ה, שהימים הם הפרטים והשבועות הם הכללים, ולכן רק בסוף השבוע שנשלם מדה, [וכידוע מש"כ הרמב"ן והמהר"ל דו' הוא מדות התחונות, כמו ז' רועים דאושפיזין, ובכפלות ז' על ז' עולה מ"ט, כמנין מד"ה, ויום הנ' בחי' שמעל הטבע כמספר שמונה, דענין השמיטה קיום הטבע, ושמונה כבחינת היובל בנ', והדברים זה עמוקים וארוכים ועתיקים ואכמ"ל], או עכ"פ י"ל שביום המ"ט שנכנסים לשבוע הז' כמו שמבכרים בתחילת היום חשיב שנכנס בכללות השבוע.

והנה בסדר המקראות בפר' אמור במצות ספיה"ע [ויקרא כ"ג ט"ו – ט"ז] בפ' הראשון כתי', "וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימות וגו', דמשמע שהמצוה היא לספור השבועות, ובפס' השני כתי' "תספרו חמישים יום וגו', דמשמע דהמצוה לספור הימים, ובגמ' במנחות [ס"ו א'] מחלו' אי מצוה למימני שניהם, וכך ס"ל לאביי, מצוה למימני יומי ומצוה למימני שבועי, וכך אנו מונים כיום.

ועי' להר"מ בסה"מ [מצוה קסא] דכ' דאינם אלא מצוה אחת, והביא ראיה לזה שאינן שתי מצוות, למימני יומי, ולמימני שבועי, מדאין לנו אלא ברכה אחת, עיי"ש עוד רא"י שני' ע"ז דאילו השבועות הי' מצוה בפ"ע, הי' צריך השבועות, רק פ"א בסוף כל שבוע [אפי' בתחילת יום הז' כמו שסופרין על התחלת כל יום ולא בגמר היום.

ובס' משאת המלך להגאון רש"מ דיסקין זללה"ה [מר"י קול תורה בעיה"ק ירושלים] כתב לבאר כוונת הר"מ [בחלק הערות והארות על המנחת חינוך, מצוה ש"ו, דבאמת אין מצוה דספירת השבועות ואין המצה אלא ספירת הימים בלבד, אלא דפירושו דספירת השבועות ביחד עם הימים הוא באמת דרך ספירת הימים גופה, והיינו דמספר חמישים יום יכלנו למנות ע"י מנין "העשרות" כמו בד"כ אחד עשר עשרים, מונים אחד ועשרים, דבלשה"ק יש עשר מספרים קטנים ואח"כ מספרים גדולים, עשר עשרים, ושלושים, וכו'.

אך יש עוד דרך להגיע למספר הגדול למעלה מעשר בלי לספור ע"י השרות, והיינו לספור ולהכליל כל ז' ע"י השבועות, למשל ביום כ"ו מלבד מה שיש לצרף ששה לעשרים 'בעשרות' יכול לצרף ולמנות השבועות, ולומר שלש שבועות וחמישה ימים שהיא ג"כ עולה מספר כ"ו, והיינו שסופרים הימים ע"י השבועות, תחת מלספור הימים ע"י העשרות.

וזמש"כ הר"מ, דהכל מצוה אחד, דספירת הימים בלבד ולא השבועות רק התו' גילתה שיספרו הימים בשני הדרכים הנ"ל, ג"כ במנין העשרות חמישים יום, וגם בדרך השני' ע"י השבועות, אבל כולו מצוה אחת וברכה אחת, דחלק מחלקי המצוה, דהיינו דכולו ענין אחד דספירת הימים, ע"י כללות וצירוף שני הדרכים הנ"ל בעשרות ובשבועות.

ולפי"ז מה שמזכירים בכל יום השבועות כי הוא חלק ממנין מספר הימים וכללותיהן, והכל מ"ע אחת דאינו אלא ספירת הימים, ומה שתפס הר"מ: "היותנו מונים השבועות ג"כ בכל לילה", כך שיטת הר"מ ועוד, וכך נהיגא, אך דעת המרדכי ועוד [עי' בהחינוך מ"ע ש"ו] דבאמת רק פעם בסוף שבוע מונים השבועות, ולא בכל יום, יתכן דלא פילגי על עיקר יסודו דהר"מ שהכל מצוה, אלא דא"צ רק בכללות השבוע למנות הימים דרך השבועות.

אשרי העם שרבינו מנהיגו

מהנעשה והנשמע בקודש פנימה

- בקודש פנימה בראשות רבן של ישראל נערך כינוס למנהלי התתי"ם בו הוכרו על לימוד הלכות שביעית בתתי"ם מהספר ארחות שביעית ע"פ פסקי רבותינו זיע"א ויבדל"ח רבינו שיו"ל ע"י ביהמ"ד להלכה בתיישבות, במרכז המעמד הובא דבר רבן של ישראל ע"י בנו חביבו הגאון ר' יצחק שאול שליט"א שחזיק את הגאון ר' יוסף אפרתי שליט"א שמזרזו ילדי ישראל ללמוד הלכות שביעית, ודאי זה יביא את הגאולה, - רבן של ישראל השתתף במסע לויית הרבנית שינדלהיים ע"ה אשת חבר ליבדל"ח הגאון ר' אביגדור צבי שינדלהיים ר"י דרכי משה.

- גדולי וצדיקי הדור בראשם רבן של ישראל שליט"א ומרן ראש הישיבה שליט"א כתבו מכתב מיוחד למען ארגון קרן השביעית, בתוך מכתבם כתבו רבותינו: לכן אנו פונים אל אחינו בני ישראל בכל אתר ואתר ליטול חלק ונחלה עם גיבורי כח בשותפות אמת עם אלו המוסרים את נפשם למען קיום מצווה רבה זו ולהרים את נדבת לבם ברוח נדיבה ובנפש חפיצה למפעלות הקודש של קרן השביעית בראשות הגאון הצדיק רבי ישראל יצחק מנדלזון שליט"א גאב"ד קוממיות ירושלים תו"ב, ועל ידי שותפות זו יוכל כל אחד מישראל לקיים את מצוות השביעית בהידור, ויזכו להבטחת תורתנו הקדושה "וציויתי את ברכתי, רבותינו סיימו בברכה: זכות שמירת השביעית תעמוד לנו להסיר חרון אף ולכפר על כל נפשותינו.

- ביום שני יצא רבינו לשמחת נישואי מקורבו חביבו החתן הרב ישראל אוהיון, שנערך באולמי ארמונות חן בב"ב.

ברכת מזל טוב שלוחה לרבן של ישראל לרגל שמחת נישואי נינו, נכד לחתנו הגה"צ ר' יצחק קולדצקי, בן לנכדו הגראי"ש יהודה קולדצקי. החתן הרב אהרן קולדצקי, יה"ר ורבינו יזכה לראות עוד הרבה שמחות עד בלי די.

ניתן לתרום בקופת "דרך אמונה" למרגלות בית רבינו
או בפלאפון – 052-760-6474

י"ל ע"י קו דרך אמונה: 0799-211-666
לקבלת הגיליון במייל: a0799211666@gmail.com
הגיליון י"ל בסיוע עמותת "נעשה אדם" ע.ר. 580652063